

ΑΠΟΘΗΚΗ

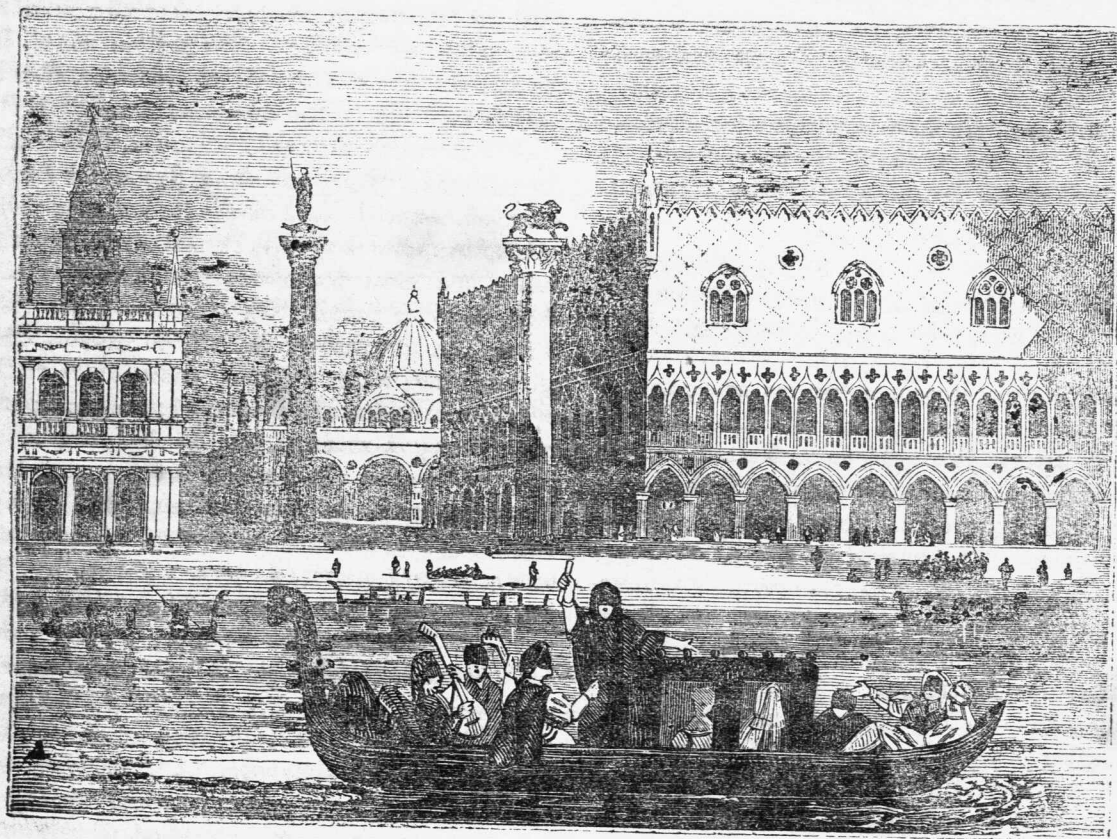
ΤΩΝ

ΩΦΕΛΙΜΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ.

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙ. 1842.]

[ΑΡΙΘ. 62.]

Η ΠΟΛΙΣ BENETIA.

•Η Βενετία.

Η BENETIA, μετὰ τῶν πολυαριθμῶν αὐτῆς θάλασσων καὶ πύργων, ἐκ τῶν ὑδάτων ἀνυψουμένη, ἔλκει καὶ θέλγει τὸ ὄμμα τοῦ πλησιάζοντος ὁδοιπόρου τόσον διὰ τῆς καινοφανείας, ὅσον διὰ τῆς καλλονῆς αὐτῆς· ἐνῶ δέ τις, τὴν Μεγάλην ἀναπλέων Διώρυγα, βλέπει ἐνθεν καθεῖθεν τὰς πολυτελεῖς ἐκκλησίας καὶ τὰ μεγαλοπρεπῆ παλάτια, ὁμολογεῖ καθ' ἑαυτὸν ὅτι, ἂν καὶ ἡ δόξα τῆς Βενετίας παρῇ ληθῇ, ἡ πόλις ὅμως ἀκόμῃ σώζεται, μνημεῖον ἀξίον τῆς ἀρχαίας λαμπρότητος—προσφυγὸς οἰκητῆριον τῶν ἱστορικῶν ἀναμνήσεων τῆς περιφανοῦς δημοκρατίας. Ἡ πόλις, ἐπὶ πασσάλων ὠκοδομημένη, κατέχει πολυάριθμα μικρὰ νησιά, ὡς πέντε Ἰταλικά μίλια ἐκ τῆς στε-

ρεῆς, ἀφ' ἧς διαχωρίζει αὐτὴν λίμνη ἐλώδης, τριῶν ἑως ἑξ ποδῶν τὸ βάθος. Τὰ νησιά ταῦτα σχηματίζονται ὑπὸ τῶν ἀβαθῶν πορθμῶν, οἵτινες αὐτὰ διατέμνουσι, συνέχονται δὲ πρὸς ἀλλήλα διὰ τετρακοσίων ἢ πεντακοσίων γεφυρῶν, λιθίνων ὡς ἐπιτοπλείστον. Οἱ ἀβαθεῖς οὗτοι πορθμοί, ἢ τὰ ῥηχά, προέρχονται ἀπὸ τὴν περίσσειαν τῆς ἄμμου, τὴν ὁποῖαν συγκατακομίζουν οἱ ἐκ τῶν Ἀλπεων καταβαίνοντες, καὶ εἰς τὸν Ἀδριατικὸν κόλπον εἰσβάλλοντες, ποταμοί, καθ' ὅλην τὴν δυτικὴν αὐτοῦ παραλίαν. Ἡ δημοκρατία ἐδαπάνη μεγάλας ποσότητας πρὸς καθαρισμὸν τῶν διωρύγων, αἵτινες διατέμνουσι καὶ περικυκλοῦσι τὴν πόλιν, ἀφαιροῦσα ἐμ-

πόδια, και διατηρούσα την βαθύτητα τοῦ ὕδατος, τὴν τόσον ἀναγκαίαν πρὸς ἀσφάλειαν τῆς πρωτευούσης. Ἀλλὰ τὴν σήμερον ἐπικρατεῖ ἄλλη πολιτική.—Ἡ περιφέρεια τῆς Βενετίας εἶναι ὡς ἑπτὰ μιλίων· ὁ δὲ πληθυσμὸς ὑπὲρ τὰς ἑκατὸν χιλιάδας. Διὰ τοῦ κέντρου ῥέει ἡ Μεγάλῃ Διῶρυξ, ἑκατὸν πόδας πλατεῖα καὶ χιλίους ἐξακοσίους πήχεις μακρὰ, ἐξ ἴσου σχεδὸν διχοτομοῦσα τὴν πόλιν. Ἡ ἀρχιτεκτονικὴ ταύτης, καίτοι σύμμικτον ἔχουσα καὶ πολλάκις ἀκατανόητον χαρακτηῖρα, εἶναι ποικίλη, τὰ μέγιστα κεκοσμημένη, καὶ γενικῶς μεγαλοπρεπής. Αἱ ἐκκλησίαι, τὰ παλάτια, καὶ τὰ δημόσια οἰκοδομήματα, εἶναι ἀληθῶς ὑπερήφανα. Ἐκ τῶν πρώτων κυριωτέρα εἶναι ἡ τοῦ Ἀγ. Μάρκου, ἱσταμένη κατὰ τὸ ἐν ἄκρον τῆς ὁμωνύμου πλατείας, ἀφιερωμένη δὲ εἰς τὸν προστατεύοντα τὴν πόλιν ἅγιον. Αἱ περιστάσεις, αἵτινες διεύθυνον τὴν ἐκλογὴν τῶν Βενετῶν εἰς τὸν Εὐαγγελιστὴν τοῦτον, λέγεται ὅτι ἦσαν αἱ ἀκόλουθοι.—Ὁ Μουσουλμάνος βασιλεὺς τῆς Ἀλεξανδρείας ἠθέλησε ν' ἀρπάσῃ ἀπὸ μίαν τῶν ἐκκλησιῶν τὸ ἐν αὐτῇ τεθαμμένον σῶμα τοῦ Ἀγ. Μάρκου· οἱ δὲ Χριστιανοὶ ἱερεῖς, μὴ βλέποντες ἐλπίδα νὰ ἐμποδίσωσι τὴν ἱεροσυλίαν ταύτην, ἐσυγχώρησαν εἰς δύο Βενετοὺς ἐμπόρους νὰ τὸ ἐπάρωσι μυστικῶς. Ἐν Βενετίᾳ ὑπεδέχθησαν αὐτὸ μετὰ βαθυτάτης εὐλαθείας καὶ ἐνθουσιασμοῦ, καὶ πάραυτα κατέστη ὁ Ἀγ. Μάρκος ὁ προστάτης ἅγιος τοῦ ἀνυψομένου κράτους. Τὸ λείψανον τοῦτο σώζεται ἀκόμη ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ. Τοῦ πτερωτοῦ λέοντος τῆς δημοκρατίας εἶναι αὕτη παρομοίως ἡ ἀρχή, νομιζομένου, κατὰ τὴν μυστικὴν γλῶσσαν τοῦ Ἰεζεκιήλ, ὅτι παριστάνει τὸν Ἀγ. Μάρκον. Ἐκτίσθη δὲ πρῶτον ἡ μητροπολιτικὴ αὕτη ἐκκλησία τὸ 879, καὶ δεύτερον μετὰ τὴν πυρκαϊάν τοῦ 976. Κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ἀνεγέρσεως αὐτῆς οἱ Βενετοὶ ἦσαν πλήρεις φρονήματος διὰ τὰ κατορθώματα τοῦ Δουκὸς αὐτῶν Δανδόλου, καὶ τὴν κατάκτησιν τῆς Κωνσταντινουπόλεως· οἱ δ' ἀρχιτέκτονες τοῦ Ἀγ. Μάρκου μετεῖχον τοῦ γενικοῦ αἰσθήματος. Τὸ σχῆμα τῆς ἐκκλησίας εἶναι προδήλως Ἀνατολικόν, καὶ λέγεται ὅτι οἱ οἰκοδόμοι ἔλαβον ὡς τύπον τὸν περιβόητον ναὸν τῆς Ἀγίας Σοφίας· ὅπως καὶ ἂν ἔχη τοῦτο, ἡ τοῦ Ἀγ. Μάρκου ὁμοιάζει ὡς πρὸς τὸν γενικὸν χαρακτήρα πολὺ μᾶλλον μὲ τοὺς ναοὺς τῆς Τουρκίας, παρὰ μὲ τὰς μητροπολιτικὰς ἐκκλησίας τῆς Εὐρώπης. Οἱ θόλοι, καὶ οἱ κοσμοῦντες αὐτὴν ἔσωθεν καὶ ἐξωθεν πολυάριθμοι Σαρακηνικοὶ στύλοι, δίδουν εἰς ὁλόκληρον τὴν οἰκοδομὴν Ἀνατολικὴν πρόσοψιν. Ἄνωθεν τῆς κυριωτέρας εἰσόδου ὑπάρχουσι θεημένοι οἱ τέσσαρες ὀρειχάλκινοι ἵπποι, τοὺς ὁποίους κριτῆς ἀρμόδιος ὠνόμασε τοὺς καλλίστους ἐν τῷ κό-

σμῳ. Ἐστάθησαν δὲ τῳόντι πολυπαθεῖς. Τοῦ Λυσίππου ἀριστουργήματα, φαίνεται ὅτι ἀνῆκον κατ' ἀρχὰς εἰς τὸν ἐν Κορίνθῳ ναὸν τοῦ Ἡλίου. Εἰς τὴν ἄλωσιν τῆς Κορίνθου ἀρπάσας μετέφερεν αὐτοὺς εἰς τὴν Ῥώμην ὁ ὑπατος Μούμιος· ἐκεῖθεν ὠδεύσαν εἰς τὸ Βυζάντιον, ὅπου οἰκαιοποιήθη καὶ μετεκρίμην αὐτοὺς εἰς τὴν Βενετίαν ὁ Δάνδολος τὸ 1204. Ἀφῆρέθησαν δὲ πάλιν ὑπὸ τοῦ Ναπολέοντος, ὅστις συμπαρέλαβεν αὐτοὺς μετ' ἄλλων λαφύρων εἰς τὴν Γαλλίαν, ὅθεν ἐπανεστράφησαν κατὰ τὴν γενικὴν εἰρήνην. Τὸ πρόσωπον τῆς τοῦ Ἀγ. Μάρκου δεικνύει προσέτι σχῆμα τοῦ Εὐαγγελιστοῦ περικαλλῶς ἐργασμένον μὲ ψηφίδας. Αἱ ἐξώτεραι πύλαι, δέκα τὸν ἀριθμὸν, καὶ αἱ πέντε εἰς τὸ ἐνδότερον, εἶναι ἀπὸ χαλκὸν φερθέντα ἐκ Κωνσταντινουπόλεως. Ἡ οἰκοδομὴ πλουτεῖ ἀπὸ περικαλλῆ μάρμαρα, ἀλαβάστρους, ὄνυχας, σμαράγδους, καὶ ἄλλα βαρβαρικά λάφυρα, καὶ προσέτι ἀπὸ ψηφωτὰ τὸ ἔδαφος καὶ τοὺς τοίχους καλύπτοντα. Ὑπάρχουσι δὲ καὶ ὀκτὼ ὀριζοειδεῖς στύλοι, καὶ αὐτοὶ ἐκ Κωνσταντινουπόλεως, περὶ ὧν ὑπάρχει λόγος βάσιμος ὅτι συνίστων μέρος τοῦ ἐν Ἱερουσαλὴμ μεγάλου ναοῦ. Εἰς τὸ ταμεῖον διατηρεῖται ἐν τῶν πλέον ἀρχαίων χειρογράφων τοῦ Εὐαγγελίου. Ἀμέσως ἔμπροσθεν τῆς ἐκκλησίας ἴστανται τρία γυμνά κοντάρια, ἐφ' ὧν ἐκυμαίνοντο πρότερον αἱ σημαίαι τῆς Κρήτης, Κύπρου, καὶ Πελοποννήσου, ὑποτελῶν τότε βασιλείων τῆς δημοκρατίας, καὶ εἶναι τῳόντι σημαντικὰ ἐμβλήματα παρελθούσης μεγαλειότητος. Ἀπέναντι τῆς τοῦ Ἀγ. Μάρκου ἀνυψοῦται περὶ τοὺς τριακοσίους πόδας ἡ Καμπανούλα, ἥτοι τὸ κωδωνοστάσιον, ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ ὁποίου κατεγίνετο εἰς τὰς ἀστρονομικὰς αὐτοῦ παρατηρήσεις ὁ ἀθάνατος Γαλιλαῖος. Καλῆτερον τόπον δὲν ἠδύνατο νὰ ἐπιθυμήσῃ· οὐδὲ δύναται ὁ τὴν Βενετίαν ἐπισκεπτόμενος νὰ ἐπιθυμήσῃ καλῆτεραν θέαν παρὰ τὴν ὁποίαν ἐξ αὐτοῦ ἀπολαμβάνει τοῦ ὠραίου πανοράματος τῆς πόλεως, μετὰ τῶν πέριξ αὐτῆς ὑδάτων καὶ τῆς γείτονος Ἰταλίας.

Ἡ πλατεῖα τοῦ Ἀγ. Μάρκου εἶναι μοναδική, πλουσία, καὶ αξιοσέβαστος. Ἐχει δ' ἐπίμηκες ὀρθογώνιον σχῆμα, καὶ περικυκλοῦται κατὰ τρεῖς πλευράς ὑπὸ μεγαλοπρεπῶν οἰκοδομῶν, μὲ ἀψίδας ἀπὸ περικαλλῆς μάρμαρον, ἀνεγερθεῖσας ὑπὸ τοῦ Παλλαδίου. Ἐχει διακοσίων πεντήκοντα ποδῶν μῆκος, καὶ πλάτος ἑκατὸν ποδῶν. Βλέπονται δὲ συνήθως ἐνταῦθα ἄτομα ἐκ παντὸς ἔθνους, καὶ μὲ παντὸς εἶδους ἐνδυμασίαν. Τὸ παλάτιον τῶν Δουκῶν, (βλεπόμενον εἰς τὴν εἰκονογραφίαν), εἶναι ὅχι μόνον ἐν ἀπὸ τὰ μεγαλοπρεπέστατα, ἀλλὰ καὶ τὸ μᾶλλον περισπούδαστον οἰκοδόμημα τῆς Βενετίας. Πόσαι ποιητικαὶ καὶ ἱστορικαὶ ἀναμνήσεις συνέχονται μετ' αὐτοῦ!

Ἐνταῦθα ἐγίνοντο αἱ κρύφια καὶ φοβεραὶ ἀποφάσεις τοῦ Δεκαμελοῦς Συμβουλίου· ἐνταῦθα ὑπῆρχε τὸ στόμα τοῦ λέοντος (τώρα λείπει), καὶ ἐνταῦθα ἐμπροσθεν τῆς εἰσόδου αὐτοῦ στέκουν οἱ διαδόχοι κίονες, μεταξύ τῶν ὁποίων ἐθανατώθησαν τοσοῦτοι ἔνοχοι πολιτικῶν ἐγκλημάτων. Εἶναι δὲ ὀγκῶδες καὶ παμμέγεθες κτίσμα, περιέχον πολλοὺς θαλάμους εὐρυχωροὺς καὶ μεγαλοπρεπεῖς αἰθούσας. Πολλὰ τῆς τέχνης ἀριστουργήματα σώζονται ἀκόμη ἐν αὐτῷ, μάλιστα δὲ ζωγραφίαι ὑπὸ τοῦ Τιτιανοῦ καὶ ἄλλων καὶ προσέτι δύο μικρὰ μαρμάρινα συμπλέγματα, ἡ « Ἀρπαγὴ τοῦ Γανυμήδους, » ἀποδιδόμενη εἰς τὸν Φειδίαν, καὶ ἡ « Λήδα καὶ ὁ Κύκνος, » θελκτικὸν κειμήλιον, μόλις τοῦ συντρόφου αὐτοῦ ὑποδεέστερον. Οἱ προειρημένοι δύο κίονες εἶναι ἀπὸ κοκκίλιθον, καὶ κατεσκευασμένοι μετὰ τὴν πλέον ἐξαισίον καλλιτεχνίαν· ὁ μὲν φέρει τὸν περωτὸν λέοντα, ὁ δὲ ἄγαλμα τοῦ Ἀγ. Θεοδώρου. Ἡ Γέφυρα τῶν Στεναγμῶν σώζεται ἀκόμη μετὰ τὴν κεκαλυμμένην αὐτῆς ὁδόν, ἥτις ἐκ τοῦ παλατίου ἤγαγεν εἰς τὴν πολιτικὴν φυλακὴν τοσοῦτους ἀθλίους, μηδέποτε πλέον ἐπιστρέψαντας. Ἐγγὺς τοῦ παλατίου εὐρίσκεται ἡ Βιβλιοθήκη, οὐ μόνον διὰ τὴν κομψότητα τῆς ἀρχιτεκτονικῆς ἀξιόλογος, ἀλλὰ καὶ διότι τὰ θεμέλιά της ἔβαλεν ὁ Πετράρχης, βιβλία τινὰ χαρίσας καὶ πολύτιμα χειρόγραφα.

Αἱ ἐκκλησίαι τῆς Βενετίας εἶναι εὐρύχωροι καὶ μεγαλοπρεπεῖς· τινὲς αὐτῶν ἴσως ὑπερβαίνουν τὰς οἰασθῆποτε ἄλλης χώρας· ἐξαιρέτως δ' αἰνιττόμεθα τὰς ὑπὸ τοῦ Παλλαδίου ἀνεγερθεῖσας. Ἡ Ἀγ. Γεωργίου τοῦ Μεζζονος εἶναι τῆς τάξεως ταύτης, καὶ θεωρεῖται μετὰ ἀμικτον ἐκπληξίν καὶ θαυμασμόν ὑφ' ὅλων τῶν ξένων διὰ τὴν ἀπλότητα, τὸ κάλλος, καὶ τὴν μεγαλοπρέπειαν αὐτῆς. Ἡ ἐκκλησία τῶν Δομινικανῶν, ἡ τοῦ Ἀγ. Ἰωάννου καὶ Παύλου, περιέχει πολλοὺς ἀνδριάντας καὶ μαυσωλεῖα τοῦ πλέον ὠραίου καὶ ὑπερηφάνου χαρακτήρος. Μεταξὺ τῶν ἄλλων αὐτῆς καλλιωπισμάτων εἶναι ὁ ἄλινόν τι παρθύρον πολυτελεῶς ἐξωγραφημένον, καὶ μέγα τι παρεκκλησίον, τοῦ ὁποίου τοὺς τοίχους καλύπτουσιν ἀνάγλυφα μάρμαρα. Αἱ ἐκκλησίαι τῆς Σωτηρίας καὶ τοῦ Λυτρωτοῦ ἀνηγέρθησαν ἐκάστη πρὸς ἀνάμνησιν τῆς παύσεως τρομεροῦ λοιμοῦ. Ἡ δευτέρα εἶναι μεγίστη, ἐκτισμένη ὅλως ἀπὸ μάρμαρον, καὶ ὑψηλὸν ὅλον ἐπάνωθεν ἔχουσα. Περιέχει λαμπρὰν εἰκόνα τῆς καταβάσεως τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ὑπὸ τοῦ Τιτιανοῦ ζωγραφηθεῖσαν εἰς τὸ ἐξηκοστὸν τέταρτον ἔτος τῆς ἡλικίας του.

Τὰ παλάτια τῆς Βενετίας ἀποτελοῦσιν ἓνα τῶν πλέον ἐκπληκτικῶν αὐτῆς χαρακτήρων. Ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν ἐμπορεῖ σχεδὸν νὰ ὀνομασθῇ ἄπειρος, καὶ μο-

λονότι μετὰ τῆς εὐτυχίας τοῦ κράτους παρήκμασε καὶ αὐτῶν ἡ λαμπρότης, πολλὰ μ' ὅλον τοῦτο εἶναι ἀκόμη κατὰ τὸν ὕψιστον βαθμὸν μεγαλοπρεπῆ, τὰ δὲ πλεῖστα καθιστῶσι περισπούδαστα αἱ προσηρτημένα εἰς αὐτὰ ἱστορικαὶ ἀναμνήσεις. Εἰς τὸ παλάτιον Βαρβέριγον ἔζησε καὶ ἀπέθανεν ὁ Τιτιανός· ὁ δὲ θάλαμος, ἐν ᾧ ἐξέπνευσε, λέγεται ὅτι διατηρεῖται ἀκόμη ὡς τὸν ἀφῆκεν· αὐτοῦ σώζεται μέχρι τῆς σήμερον ἡ ἀτελειώτος εἰκὼν τοῦ Ἀγ. Σεβαστιανοῦ, καὶ ἄλλαι διάφοροι ὅχι τόσο ἀκαιρα παραιτηθεῖσαι. Εἰς τὸ παλάτιον Πιράνη Μορέτα ὑπάρχει μεγαλοπρεπὴς εἰκὼν τοῦ Ἀλεξάνδρου καὶ τῆς οἰκογενείας τοῦ Δαρείου. Εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ παλατίου Γριμάνη εὐρίσκεται ἀνδριὰς τοῦ Μάρκου Ἀγρίππα, ὅστις τοπάλαι ἔστεκεν εἰς τὸ προαύλιον τοῦ Πανθέου τῆς Ῥώμης. Λαμπρὰ δὲ συλλογὴ ζωγραφιῶν κοσμεῖ τὸ παλάτιον Μανφρόνη.

Δύο ἐκ τῶν ἔργων, τὰ ὁποῖα καθιστῶσι προδότην τὴν ἀρχαίαν μεγαλειότητα τῆς Βενετίας, εἶναι ἡ Προκυμαία καὶ τὸ Νεώριον. Ἡ πρώτη ἦτον ἀνηγερμένη ἐμπροσθεν τῆς πόλεως καὶ τοῦ λιμένος, καὶ ἐξηκολούθει μίλια πολλὰ κατὰ τὸν αἰγιαλὸν, (δεκαεννέα λέγει ὁ Eustace), ὥστε νὰ προφυλάττῃ ἀπὸ τὴν κυμάτων καὶ τὰς ἀνεμοζάλας τοῦ Ἀδριατικοῦ. Συνίσταται δὲ ἀπὸ λίθων ὁμοίων μαρμάρου, καὶ ὠκοδομεῖτο εἰς διάστημα πολλῶν ἐτῶν μετὰ ἀδροτάτην δαπάνην. Τὸ Νεώριον κατέχει νησίον τρία μίλια τὴν περιφέρειαν, περικυκλωμένον ἀπὸ δυνατὰ τεῖχη μετὰ πύργων. Ἐνταῦθα ὑπῆρχον τὰ ἀπαιτούμενα, ὥστε νὰ κατασκευάζωνται συγχρόνως τριάκοντα ἐξ πολεμικὰ πλοῖα ὑπὸ σκέπην. Τὰ κυριώτερα οἰκοδομήματα τοῦ Νεωρίου, μετὰ τῶν αἰθουσῶν καὶ κλιμάκων αὐτῶν, ἦσαν κατὰ τὸ αὐτὸ μεγαλοπρεπὲς σχέδιον. Ἡ ἀρχαία ὀπλοθήκη εἶναι τώρα τὸ πλέον ἀξιοπεριέργον ἀντικείμενον. Πρὸ τῆς εἰσόδου ἴστανται δύο παμμέγεθες κίονες, τὸ δὲ πρόσωπον εἶναι κεκαλλωπισμένον μετὰ διαφόρους ἀναγλύπτους λέοντας, δύο ἐξ αὐτῶν κολοσσαίου μεγέθους, ἀπὸ τὸν Πειραιᾶ τῶν Ἀθηνῶν. — Τὸ περιβόητον Ριάλτον εἶναι γέφυρα μαρμαρίνη μετὰ μίαν καμάραν, ἐπάνωθεν τῆς μεγάλης διώρυγος. Ἐλαβε δὲ τὸν ὄνομα ἐκ τῆς νήσου, εἰς τὴν ὁποίαν ἄγει, ἥτις καὶ ὑπῆρξε τὸ πρῶτον κέντρον τῆς πόλεως. Μεταξὺ τῶν ἄλλων δημοσίων οἰκοδομῶν εἶναι διάφορα θέατρα, ἡ Ἀκαδημία τῶν Ὠραίων Τεχνῶν, τὸ Ἀθηναῖον, ἡ Ἀκαδημία τῆς Γενικῆς Ἐκπαιδεύσεως, ἡ Ναυτικὴ Σχολή, καὶ κατάστημά τι, ὅπου ἑκατὸν κόραι διδάσκονται παντὸς εἶδους τεχνουργήματα.

Οἱ περίπατοι τῆς Βενετίας εἶναι εἰς τὸ ἄκρον περιωρισμένοι, καὶ μόλις ὑπάρχει τόπος διὰ ἵππασιν ἐκτὸς ἐπὶ τῆς μικρᾶς νήσου Λίδου. Ἡ κομψὴ λέμ-

θος, τὴν ὁποίαν ὀνομάζουσι Γόνδολαν, χρησιμεύει εἰς τὰς πλουσιωτέρας τάξεις ὡς τὸ γενικὸν τῆς συγκοινωνίας μέσον. Εἶναι δ' ἐλαφροτάτη καὶ δξύπρωρος, μὲ σκηνὴν κατάμαυρον εἰς τὸ κέντρον. Τὴν νύκτα λύχνοι κρεμάζονται εἰς τὴν πρύμνην καὶ εἰς τὴν πῶραν· τὸ δ' ἀποτελεσμα, ἐνῶ εἰς τὴν σιωπὴν καὶ τὸ σκότος τῆς νυκτὸς διαπλέουσι τὰ ὕδατα, εἶναι περίεργον καὶ ὡραῖον. Οἱ στίχοι τοῦ Τάσσου δὲν ἄδονται τὴν σήμερον, ὡς ἀρχήτερα, ὑπὸ τῶν Γονδολιέρων· ἀλλὰ τόσον καλλιεργοῦσι τὴν μουσικὴν ἅπαντες οἱ εὐκατάστατοι Βενετοὶ, ὥστε σπανίως τὰ Βενετικά ὕδατα στεροῦνται τερπνῶν ἁσμάτων. Αἱ γυναῖκες τῆς Βενετίας φημίζονται διὰ τὸ ἡγεμονικὸν τῆς καλλονῆς αὐτῶν.

Οἱ Βενετοὶ κατάγονται ἀπὸ τῶν ἐκ τῆς Παφλαγονίας Ἐνετῶν, οἵτινες ἠκολούθησαν τὸν Ἀντήνορα μετὰ τὴν ἄλωσιν τῆς Τρωάδος, καὶ συνεκίσθησαν πλησίον τῆς Παδούας*. Ἡ κομόπολις Ριάλτον, ἡ πρώτη ἀρχὴ τῆς Βενετίας, χρονολογεῖται ἀπὸ τοῦ 421· οἱ δὲ Δοῦκες ἤρχισαν ἀπὸ τοῦ 697. Ἡ κυβέρνησις εὐρίσκετο καταρχὰς εἰς τὰς χεῖρας τοῦ λαοῦ· ἀλλ' ὅσον ἠῤῥξανεν ὁ πλοῦτος, τόσον ἠῤῥξανε καὶ ἡ δύναμις τῶν εὐγενῶν. Οἱ Δοῦκες ἀπέκτησαν καὶ κατεχρῶντο τὴν κυριαρχίαν, καὶ δι' ἑκατονταετηρίδας αὐτοὶ καὶ οἱ εὐγενεῖς ἠγωνίζοντο νὰ λάβωσι τὰ πρωτεῖα. Οἱ ἀριστοκράται τέλος ὑπερίσχυσαν, καὶ ἔκτοτε ζηλοτύπως περιώρισαν τὴν κυβέρνησιν ἐντὸς τοῦ ἰδίου αὐτῶν σώματος. Πᾶν δημόσιον φρόνημα ἐξέλιπε βαθμηδόν, καὶ ἡ δημοκρατία, προσκληθεῖσα ὑπὸ τοῦ Ναπολέοντος, ἔπεσε χωρὶς ἀντίστασιν εἰς τοὺς πόδας τοῦ δορικτήτορος. Ἡ Βενετία δὲν εἶναι τὴν σήμερον εἰμὴ Ἀουστριακὴ ἐπαρχία. Αἱ σκέψεις δ' αὐταὶ ἀμαυροῦσιν ἀληθῶς τὴν ὄψιν τῆς ἄλλως λαμπρᾶς ταύτης καὶ ὡραίας πόλεως· καθύτι μετὰ τοῦ περιγητοῦ Eustace δυνάμεθα νὰ ἐρωτήσωμεν, « Διὰ τί νὰ ἐκτεινόμεθα περὶ τῆς καλλονῆς, τῆς μεγαλοπρεπείας, τοῦ κλέους τῆς Βενετίας; ἢ διὰ τί νὰ περιγράφωμεν τὰ παλάτια, τὰς ἐκκλησίας, τὰ μνημεῖά της; Ἡ ἐλευθερία, ἥτις ἀνύψωσεν ἐπὶ βάλτου τὰς ἐξαισίας ταύτας οἰκιστοὺς, καὶ παρέστησεν εἰς τὸ μέσον λιμνοθαλάσσης τοιαῦτα μεγαλοπρεπῆ θεάματα, πλέον δὲν ὑπάρχει! Ἡ γενναία ἐκείνη ἀνεξαρτησία, ἥτις ἐπλήρωσεν ὀλίγα ἐρημονήσια, ὅπου πρότερον διέτρισον θαλάσσια μόνον ὄρνεα, ἀπὸ κατοίκους καὶ ἐμπόριον, ἔκυψεν ἤδη τὸν αὐχένα, καὶ τὸ Βενετικὸν κράτος, μετ' ὅλων τῶν εὐκλεῶν θριάμβων του, δὲν εἶναι τώρα εἰμὴ ὄνομα κενόν. Ἡ πόλις μὲ τὰ

* Περὶ τῶν Ἐνετῶν διττὸς ἐστὶ λόγος. Οἱ μὲν γὰρ αὐτοὺς φασὶν εἶναι Κελτῶν ἀποίκους τῶν ὁμωνύμων παρωκεανιῶν· οἱ δ' ἐκ τοῦ Τρωικοῦ πολέμου μετ' Ἀντήνορος σωθῆναι δεῦρό φασὶ τῶν ἐκ τῆς Παφλαγονίας Ἐνετῶν τινά. Μαρτύριον δὲ τούτου προφέρονται, τὴν περὶ τὰς ἵπποτροφίας ἐπιμέλειαν, ἣ νῦν μὲν τελείως ἐκλείπει, πρότερον δ' ἐτιμάτο παρ' αὐτοῖς, ἀπὸ τοῦ παλαιοῦ ζήλου, τοῦ κατὰ τὰς ἡμιονιτιδας ἵππους. Στράβ. Ε'. 4.

τείχη καὶ τοὺς πύργους καὶ τὰς ὁδοὺς αὐτῆς, μένει ἀκόμη· ἀλλὰ τὸ πνεῦμα, ὅφ' οὗ ἐνεφυγοῦτο, ἀπέπτη πρὸ πολλοῦ.»

ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΜΕΡΙΚΗΝ, ΑΦΡΙΚΗΝ, ΚΑΙ ΑΣΙΑΝ.

Ἡ ΠΡΩΤΗ ἐφημερίς τῶν σήμερον λεγομένων Ἠνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς ἐτυπώθη ἐν Βοστώνῃ τὸ 1704. Περὶ δὲ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐφημερίδων, ὅσαι κατὰ τὸ παρὸν κυκλοφοροῦσιν εἰς τὰς Ἠνωμένας Πολιτείας, πιθανὸν ὅτι πλησιάζει εἰς 100,000,000. [Ὁλος ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐφημερίδων, ὅσαι ἐξεδίδοντο εἰς τὴν Μεγάλῃν Βρετανίαν καὶ Ἰρλανδίαν τὸ 1837, ἦτο μόνον 47,248,000.] Ἀπὸ τὰ Βρετανικὰ πιεστήρια τῆς Κάτω Κανάδας ἐκδίδονται καθ' ἑβδομάδα 29,000· ἀπὸ δὲ τὰ Γαλλικὰ, 8,000. Εἰς τὴν Ἄνω Κανάδαν, δημοσιεύονται 28 ἑβδομαδικαὶ ἐφημερίδες· εἰς δὲ τὴν Νέαν Γῆν 9, εἰς τὴν Βερμούδαν 2, καὶ ὁ αὐτὸς ἀριθμὸς εἰς τὰς Βαχάμας. Ἡ τυπογραφία ὑπῆρχεν εἰς τὴν Νέαν Σκωτίαν εικοσιτέσσαρα ἔτη πρὶν εἰσαχθῆ εἰς τὴν Κανάδαν· ἡ πρώτη ἐφημερίς ἐτυπώθη τὸ 1761, ὀνομασθεῖσα ἡ ἐφημερίς τῆς Χαλιφᾶς. Ὁ ἀριθμὸς τῶν νῦν ἐν Χαλιφᾶς ἐκδιδόμενων ἐφημερίδων εἶναι 12· εὐρίσκονται δὲ καὶ 3 εἰς τὰλλα μέρη τῆς ἐπαρχίας. Εἰς τὴν Βρετανικὴν Γουϊάναν δημοσιεύονται 4 ἐφημερίδες· 2 εἰς τὴν Γαλλικὴν Γουϊάναν, 1 ἡ 2 εἰς τὴν Βαχίαν, 8 εἰς τὸ Ῥίον Ἰανέιρον, καὶ 8 εἰς τὴν Βουένος Ἀῤῥες. Εἰς τὴν Ἰαμαϊκάν τυπώνονται 9· εἰς τὴν Βάρβαδον 4 δις τῆς ἑβδομάδος, 1 τρις τῆς ἑβδομάδος, καὶ 1 καθ' ἑβδομάδα. Δύο τούτων ἐσύστησαν οἱ ἐκ τῆς Ἀφρικῆς μαῦροι ὡς τὰ ἰδιαιτέρὰ τῶν ὄργανα, διατηροῦσι δὲ καὶ συντάσσουσιν αὐτὰς ὁλοῦς διόλου τῆς κλάσεως ταύτης ἄνδρες.

Καθ' ὅλην τὴν ἑκτασιν τῆς Ἀφρικῆς ὑπάρχουσι 14 ἐφημερίδες. Μία ἤρχισεν εἰς τὸ Ἀλγέριον, ὅτε οἱ Γάλλοι τὸ ἐκυρίευσαν ἐν ἔτει 1830, καὶ τακτικῶς ἐξηκολούθησε μέχρι τοῦδε. Ἐπὶ τοῦ δυτικοῦ παραλίου, εἰς τὴν Ἀμερικανικὴν ἀποικίαν τῆς Λιβερίας, ἐκδίδονται 2. Εἰς τὸ Ἀκρωτήριον τῆς Καλῆς Ἑλπίδος ὑπάρχουσιν 11 πολιτικαὶ ἐφημερίδες, ἐξ ὧν τὸ ἥμισυ συγγράφονται Ἀγγλιστί, καὶ τὸ ἥμισυ Ὀλλανδιστί.

Ἐπίσημος ἐφημερίς ἐσύστηθ' ἐν Περσίᾳ τὸ 1838, ἥτις λιθογραφεῖται. Εἰς τὴν Καλκούτταν ἐκδίδονται 6 Ἀγγλικά ἐφημερίδες καθ' ἡμέραν, 3 τρις τῆς ἑβδομάδος, 8 καθ' ἑβδομάδα, καὶ 9 Ἰνδο-στανικά καθ' ἑβδομάδα. Εἰς τὴν Βομβαίην 10 Ἀγγλικά ἐφημερίδες ἐκδίδονται δις τῆς ἑβδομάδος, καὶ 4 Ἰνδο-στανικά. Δύο Ἀγγλικά ἐφημερίδες ἐδημοσιεύοντο καθ' ἑβδομάδα εἰς τὴν Καντῶνα, ἀλλὰ τώρα μετεφέρθησαν εἰς τὸ Μάκων.

Εἰς τὴν πόλιν τῆς Ἀουστραλίας Σύδνεϊν ἐκδίδονται 8 Ἀγγλικά ἐφημερίδες, καὶ 12 εἰς τὰ λοιπὰ τῶν Ἀγγλῶν καταστήματα ἐπὶ τῆς Ἀουστραλίας. Εἰς τὴν Βανδιεμένην Γῆν ἐκδίδονται 13 καθ' ἑβδομάδα.

Εἰς τὴν Νέαν Ζηλανδίαν τυπώνονται 2 ἐφημερίδες· ἐξ ὧν τῆς πρώτης τὸν πρῶτον ἀριθμὸν ἐτύπωσαν ἐν Λονδίνῳ οἱ μέλλοντες ν' ἀποικισασι, καὶ τὸν δεύτερον εἰς τὸν Λιμένα Νικολσὸν τὸ 1840. Αἱ Σανδουικαὶ Νῆσοι ἔχουν ὡσαύτως τακτικὴν Ἐφημερίδα, τὸν Πολυνησιώτην.

Ἀνοίξαντες εἰς τὴν Σκωτίαν τὸ μνημα τινὸς ταφέντος πρὸ 28 χρόνων, μὲ σκοπὸν νὰ θάψωσι καὶ τὴν ἀποθανούσαν αὐτοῦ γυναῖκα, εὐρήκαν τὸ σῶμα του ἐντελῶς ἀπολειψιμῶν. Εἶχε δὲ χρῶμα καὶ ὄψιν μελαίνης δρυός. Χάριν τῆς ἐπιστήμης, ἤθελεν εἶσθαι τῶντιν εὐχάριστον νὰ διατηρηθῶσι τὰ παράδοξα ταῦτα λείψανα· ἀλλ' οἱ συγγενεῖς τῆς τεθνηκυίας χήρας ἐπέμειναν εἰς τὸ νὰ ταφῶσι πάλιν.